



Drezda terrorbombázása, 1945. február 13.

A gyér német ellenállás Roosevelttel "feltétel nélküli megadási" rendelete miatt lett utolsó kétségbeesett erőfeszítéssé. Roosevelt, Sztálin és Churchill már Jaltában volt. Drezda 600 ezer lakosa több százezer menekülttel szaporodott az oroszok előtt menekülő ötmillió közül. A város, amely Béccsel vetekedett, mint Európa legszebb barokk városa, teljesen védelem nélkül volt. Még a légvédelmi ágyúkat is eltávolították máshová.

Sir Robert Saundby, a British Bomber Command helyettes parancsnoka nem hitte, hogy Drezda bombázása katonai szükségesség volt. Amikor a parancs a bombázásra megérkezett, ez annyira zavarta, hogy külön kérdést intézett a Légvédelmi Minisztériumhoz. Kérdését a minisztériumból Jaltába küldték Churchillhez. A válasz: utasítás volt Drezda bombázására az első adódó alkalommal.

Az angolok február 13-án éjjel gondosan előkészített terv alapján intézték a csapást, amely hatalmas tűzvihar szándékos előidézését tervezte. A célpontot, amely a város közepe volt, először gondosan céljelző bombákkal jelölték meg. Az első jelző bombát, amint azt a Royal Air Force a bombázással egy időben készített fényképfelvételei igazolták, 250 méter magasságból dobták Németország legnagyobb kórházterületére. Ezt követte a szőnyegbombázás, amely a körzetet lángba borította.

A második bombatámadást, főleg gyújtóbombákkal, három órával későbbre tűzték ki, hogy a tűzoltók és az időközben a szomszéd városokból helyszínre érkezett segítség is áldozatul essenek. A cél ismét a város közepe volt. A nyolc kilométerre fekvő Luftwaffe-repülőteret, ámbár a "karácsonyfa"-bombák megvilágították, mellőzték az angol repülőket, megtartva bombáikat Drezdának. Nem volt ellenállás sem a levegőben, sem légvédelmi ágyúktól, mert Drezdának nem voltak légvédelmi fegyverei. A várost tervszerűen szőnyegbombázták, miközben egy bombázási szakértő irányította a bombázókat a város még nem égő külvárosaihoz. A tűzorkán óriási volta leírhatatlan volt, a hazatérő repülőket 400 kilométer távolságból is látták a tűz fényét. Másnap 1350 amerikai Flying Fortress támadta a még mindig égő várost. A kísérő vadászgépeket utasították, hogy szálljanak le háztetőmagasságba, és gépfegyverezzenek mindent, amit látnak. Így rálöttek a városból menekülő lakosságra és mindenre, ami mozgott.

A következő nap 210 amerikai bombázó ismét támadta a várost és 461 tonna bombát dobott rá. Kórházak, templomok, lakóházak ugyanarra a sorsra jutottak. Az egyik kórházban 200 személy halt meg, köztük 45 várandós anya. A város egyes részeit hetekig nem lehetett megközelíteni, olyan heves volt a tűz. A korabeli német polgári honvédelem szerint a halottak száma elérte a 60 ezret.

Az amerikai Air Force mindezzel még nem elégedett meg, és március 2-án, majd április 17-én újból bombázta a várost. Érdekes, hogy ez utóbbit csak az angol történészek jegyezték fel, az amerikaiak nem említik.

Miért bombázták Drezdát? Az angolok rögtön a támadások után kijelentették, hogy a város "nagy iparváros" volt "nagy lőszergyárakkal". Ezt az amerikai újságok híven megismételték. Igazában, radar- és elektromos alkatrészeket gyártottak nyolctól tizenöt kilométer távolságra a város központjától, és néhány kisvállalat repülőgép-alkatrészt és más kisfontosságú alkatrészt gyártott, de egyetlen ilyen üzem sem volt az angol repülőket által célba vett zsúfolt területen belül.

A másik félrevezetés, amit inkább hazugságnak lehetne nevezni, az volt, hogy az oroszok kérelmére bombázták Drezdát. Az idők folyamán ez is hazugságnak bizonyult. Amikor a jaltai konferencia jegyzőkönyveit nyilvánosságra hozták, kiderült, hogy az oroszok ugyan kérték, hogy a szövetséges légierő "lebénítsa Berlin és Lipcse gócpontjait", de Drezdát nem foglalták bele. Sőt, még az oroszok is visszautasították Drezda bombázását, amire Churchill jóváhagyásával kérte fel őket az angol légierő vezetősége.

A hivatalos történészek a háború után feljegyezték a valóságot: Drezdát azért bombázták, hogy "növeljék a pánikot és zűrzavart, amely már jelen volt a menekültekkel túlzsúfolt városokban, és hogy Sztálinnak kedveskedjenek."

Február 18-án az Associated Press tudósítója, miután részt vett a hadsereg legfelsőbb vezetőségének hadiszállásán adott tájékoztatón:

"A szövetséges légi főnökök" - táviratozta - "meghozták a régen várt döntést a német lakosságpontok szándékos terrorbombázását illetően, mint Hitler elvesztése siettetésének könyörtelen eszközét..."

Továbbá, a Drezda támadását követő napon, mielőtt a 48 kilométerre fekvő Chemnitz város bombázására küldték őket, az angol légierő pilótáinak pontosan megmondták: "azért mentek oda ma éjszaka, hogy végezzetek a menekültekkel, akik elmenekültek Drezdából."

És ezek mentek Nürnbergbe ítélni a németek felett! - Jaj, a legyőzötteknek!
Részlet Benjamin Colby: Twas a famous victory - Deception and Propaganda in the War with Germany, Arlington House Publishers, 1974. USA.
(Hazánkért)

*

Az ötös számú vágóhíd **A Wikipédiából, a szabad enciklopédiából**

Az ötös számú vágóhíd, ***avagy A gyermekek keresztes hadjárata***

Szerző Kurt Vonnegut
Eredeti cím Slaughterhouse-five,
or The children's crusade

Kiadás dátuma 1969
Magyar kiadó Európa Könyvkiadó
Magyar kiadás dátuma 1973
Fordító Nemes László

Az ötös számú vágóhíd, avagy A gyermekek keresztes hadjárata, szolgálati tánc a halállal (angolul Slaughterhouse-five, or The children's crusade, a duty-dance with death) Kurt Vonnegut (1922–2007) amerikai író regénye. Először a New York-i Delacorte kiadónál jelent meg 1969-ben 186 oldalon, azóta angolul több mint húsz kiadást ért meg.[1] Magyarul először a Nagyvilág c. folyóiratban, könyvalakban első ízben 1973-ban, Nemes László fordításában jelent

meg az Európa Könyvkiadó Európa-zsebkönyvek című sorozatának tagjaként. Azóta a Szépirodalmi Könyvkiadó és a Maecenas Kiadó gondozásában további öt kiadást ért meg.

1972-ben George Roy Hill rendezésében megfilmesítették a regényt, amely a Cannes-i Nemzetközi Filmfesztivál zsűrijének különdíját érdemelte ki.[2] A történet népszerűségére jellemző, hogy az amerikai szerző bestsellerének dramatizált változatát 1976-ban a moszkvai Szovjet Hadsereg Színházában is bemutatták.[3]

A regényt 1969-ben jelölték Nebula-díjra, illetve 1970-ben Hugo-díjra.

A regény megírásának előzményei

Kurt Vonnegut a második világháborúban az európai hadszíntéren harcolt közlegényként, mint a 106. gyalogoshadosztály felderítője. Az ardenneki csata után az ellenséges vonalak mögé került, s 1944. december 22-én a németek elfogták. Hadifogolyként társaival az Elba-parti Drezdába került, ahol egy kismamák számára vitamindús malátaszörpöt gyártó üzembe osztották be. Itt érte életének egyik legmeghatározóbb élménye: 1945. február 13-án a szövetséges brit és amerikai légierők porig rombolták a várost, míg ő és társai menedéket leltek a szállásukul szolgáló vágóhíd pincéjében.

Vonnegut a háborúból hazatérve folyamatosan készült a drezdai élmények megírására, de a könyv előszavában tett vallomása szerint „akkor Drezdáról alig néhány szót tudtam kipréselni az agyamból – semmi esetre sem eleget ahhoz, hogy egy egész könyvet hozzak össze belőle”. 1964-ben felvette a kapcsolatot volt katonatársaival, Bernard V. O'Hare-rel, 1967-ben Guggenheim-ösztöndíjjal ismét ellátogatott Drezdába, hadifogsága helyszínére, majd nekilátott szándéka szerint háborúellenes könyve megírásának. A kötet alcíme (A gyermekek keresztes hadjárata) is erre utal, Vonnegut meggyőződése szerint ő maga és a második világháborúban részt vett további katonák nem voltak mások, mint gyerekek.

Történet

A történet főhőse az esetlen és ösztövért Billy Pilgrim, aki – miután Tralfamador bolygó lakói elrabolják – kiesik az időből, azaz tetszése szerint mozog élete különböző pontjai között, születésétől a haláláig. Akárcsak Vonnegut, Billy is megjárja a második világháborút, s miután ezredét szétverik, a dicsvágyó, ám agresszív és ostoba Roland Weary támogatja az esetlen Billyt a menekülésben. A németek elfogják őket, s rövidesen az elüszkösödött lábú Weary meghal, ám előtte még közli társaival, hogy Billy Pilgrim ölte meg őt. Egyikük, a zavarodott Paul Lazzaro esküt tesz Pilgrim meggyilkolására. A németek foglyaként mindannyian Drezdába kerülnek, s az ötös számú vágóhíd (Schlachthof Fünf) pincéjében szállásolják el őket, így lesznek tanúi az „Elba-parti Firenze” lebombázásának. A háborúból hazatérve Billy optometrikus lesz, s feleségül veszi a csúnya, kövér, ámde gazdag Valencia Merble-t, egy optometriai üzem tulajdonosának lányát, ekképpen maga is jó módú lesz. Évtizedekkel később túlél egy repülőgép-szerencsétlenséget és kórházba kerül – eközben a kórházi látogatásra

induló felesége autójában szén-monoxid-mérgezésben meghal –, s ekkor tudatosul benne, hogy saját élete helyszínei között ugrál. Ugyanekkor derül ki, hogy előzőleg hosszabb időt töltött Tralfamador bolygón, a helyi állatkertben, ahol egy népszerű és gyönyörű pornófilmsztárral, Montana Wildhackkel egy plexikalitkában, a tralfamadoriak előtt éltek emberi életüket, s közös gyermekük is született. Billy magáévá teszi a tralfamadoriak időszemléletét: életünk nem egymást követő események láncolata, ahogy mi látjuk, hanem minden egyes pillanata egyszerre létezik, múlt, jelen és jövő egyszerre meghatározott és mint eleve létező megváltozhatatlan. Igazából tehát nem halunk meg, hiszen sok másik pillanatban továbbra is élünk. Billy hátralévő életében a fatalista tralfamadori élet- és időszemléletet hirdeti, mígnem Lazzaro, több évtizedes ígéretét betartva, lelövi őt, de a következő pillanatban Billy csak átugrik élete egy másik pillanatába. Az „időből való kieséshez” igazodik Vonnegut történetmesélése is, azaz a különböző idősíkok folyamatosan váltakoznak, a németországi hómezőn csetlő-botló Billy Pilgrim egyszerre húsz évvel későbbi házassági évfordulóján, majd gyerekkorában találja magát stb.

Vonnegut ebben a regényében használta először híressé vált, szarkasztikus összegző mondatát: valahányszor a halálról esik szó, a szerző hozzáteszi: „Így megy ez” (angol eredetiben „So it goes”). Mindez a tralfamadoriak fentebb ismertetett időszemléletét tükrözi: valahányszor valakinek a haláláról hallanak, a tralfamadoriak megvonják vállukat és így szólnak: „Így megy ez.” Ebben a kötetben is feltűnik Vonnegut regényeinek majd állandó szereplője és alteregója, a sci-fi író Kilgore Trout.

(...)

http://hu.wikipedia.org/wiki/Az_ötös_számú_vágóhíd

